

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Mgr. Barborou Berkovou ve věci žalobce nezl. **O. V.**, bytem K. 491/13, J., zastoupeného Michaelou Vrbovou, bytem Krameriova 491/13, Jeseník, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha, **o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2014, č. j. MPSV–UM/9344/14/4S-OLK, ve věci příspěvku na péči,**

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

A. Vymezení věci

Žalobce, zastoupený zákonnou zástupkyní – matkou, se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhal přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Olomouci (dále jen „ÚP“) ze dne 17. 6. 2014, č.j. 19666/2014/JES, jímž nebyl žalobci přiznán příspěvek na péči.

B. Žalobní body

Žalobce požadoval zrušení napadeného rozhodnutí s odůvodněním, že:

- 1) odůvodnění napadeného rozhodnutí postrádá náležitosti dle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.“), neboť se žalovaný nevypořádal se vznesenými odvolacími námitkami a výsledky místního sociálního šetření. Žalovaný neříká, v čem jsou námitky žalobce a jím předložené podklady liché, nýbrž se opírá toliko o prvostupňové rozhodnutí a oba posudky o zdravotním stavu. Výsledky sociálního šetření žalovaný bagatelizuje, označuje je jen za jeden z podkladů, aniž jim přisuzuje jakoukoli váhu;
- 2) nesouhlasí s posouzením základní životní potřeby osobní aktivity jako zvládnuté, neboť se žalobce nemůže účastnit vícedenních akcí se školou či mimoškolními zařízeními bez doprovodu některého z rodičů, kteří by mu připravili stravu, neboť dietní jídlo nelze připravovat na delší dobu;
- 3) v důsledku svého onemocnění trpí žalobce různými dysfunkcemi (dyspraxie, verbální dyspraxie, dysgrafie aj.), má slabé logické uvažování, je pomalejší, je nutné jej na vše připravit a nezvládá nové věci. Ve škole má individuální plán a dopomáhá mu asistent. Nezvládá si hlídat časový rozvrh, je nutné mu připomínat, co má dělat, kdy odejít do školy, je nutné jej kontrolovat při oblékání, není schopen zvolit si vhodné oblečení, zavázat si tkaničky, se zapnutím knoflíků či zdrhovadla potřebuje pomoc, je motoricky omezenější. K přesunu na mimoškolní aktivity a kroužky je nutný doprovod starší sestry nebo rodiče. Každodenní a mimořádnou péči potřebuje žalobce také při osobní hygieně a péči o chrup. Ačkoli matka žalobce na všechny uvedené skutečnosti upozornila při místním šetření, nebyl na ně brán zřetel;
- 4) odůvodnění napadeného rozhodnutí je v rozporu s § 68 odst. 3 s. ř. také z důvodu, že posudek posudkové komise žalovaného (dále jen „PK MPSV“) nevysvětluje, o jaký konkrétní podklad ten který závěr opírá, nýbrž rozhodnutí obsahuje jen výčet těchto podkladů;
- 5) napadené rozhodnutí nemá oporu v žalobcem předložených odborných lékařských nálezech, z nichž vyplývá, že žalobce trpí onemocněním, které vyžaduje intenzivní celodenní péči. Žalobce tedy nezvládá úkony více základních životních potřeb, než uvedl žalovaný. Podle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, má být součástí hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby také zjištění, zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Takové kompetence však žalobce nemá a žalovaný neprokázal opak.

C. Vyjádření žalovaného

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. V písemném vyjádření k žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí obsahuje v odůvodnění jak důvody konečného výroku, tak podklady a úvahy, na základě kterých žalovaný dospěl ke svým závěrům, a rovněž reakce na námitky žalobce. Skutečnosti, které vyplynuly ze sociálního šetření, nebyly bagatelizovány, avšak pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi

poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Tato souvislost může být objektivně prokázána pouze odborným zhodnocením zdravotního stavu žalobce PK MPSV, nelze ji dedukovat z tvrzení žalobce, resp. výsledků sociálního šetření, jehož účelem je zjišťování schopnosti samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí. Na tuto skutečnost žalovaný poukázal v napadeném rozhodnutí, v němž podrobně popsal mechanismus provádění sociálního šetření a jeho vypovídací hodnotu pro účely posouzení zdravotního stavu. Posudek PK MPSV není jediným, je však zásadním důkazem, který koreluje také se stanoviskem OSSZ, přičemž k odchylce v posouzení se žalovaná v rozhodnutí vyjádřila. Posudek PK MPSV žalovaný hodnotil a dospěl k závěru o jeho úplnosti a přesvědčivosti. Napadené rozhodnutí neobsahuje jen výčet podkladů, nýbrž zejm. na str. 4 odůvodnění rozhodnutí je podrobně odkázáno na konkrétní lékařské zprávy a konkrétní závěry z nich vyplývající ve směru ke schopnosti žalobce zvládat namítané základní životní potřeby. Dále žalovaný připomněl, že dle § 10 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSS“), se u osob mladších 18 let nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku posuzované osoby. Žalovaný nepovažuje dopomoc či kontrolu provedení jednotlivého úkonu vzhledem k věku žalobce za mimořádnou péči, nýbrž za přiměřenou péči rodiče o dítě. Odvolací řízení bylo dle žalovaného vedeno tak, aby v souladu s § 2 odst. 4 s. ř. při rozhodování skutkově podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Dále žalovaný uvedl, že určitá diagnóza sama o sobě neznamená nezvládání základních životních potřeb. Zprávy odborných lékařů prokazují skutkový stav věci, posudek PK MPSV naopak řeší stav právní.

D. Obsah správního spisu

Z obsahu spisu soud zjistil, že žalobce byl posudkem posudkového lékaře OSSZ Jeseník ze dne 31. 1. 2011 shledán dlouhodobě zdravotně postiženým dítětem z důvodu zjištěné galaktosémie s nutností dodržování diety, pravidelné kontroly v ústavu metabolických poruch, neurologické a psychologické kontroly. Z uvedeného důvodu byla matka žalobce do 31. 12. 2011 poživatelkou rodičovského příspěvku. Dle přechodných ustanovení zákona č. 366/2011 Sb., kterým byly s účinností od 1. 1. 2012 novelizovány ZSS a zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, byl žalobce ze zákona považován za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost) do doby nového posouzení zdravotního stavu, nejdéle do 31. 12. 2012, čímž mu vznikl nárok na příspěvek na péči ve výši 3.000 Kč měsíčně.

Dne 1. 12. 2012 bylo zahájeno ÚP řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči pro žalobce. V jeho rámci bylo provedeno sociální šetření a posouzení stupně závislosti posudkovým lékařem OSSZ. Rozhodnutím ze dne 16. 1. 2013 ÚP žalobci odňal příspěvek na péči ode dne 1. 1. 2013 s odůvodněním, že zdravotní stav žalobce je sice dlouhodobě nepříznivý, avšak jediné opatření, které tento stav vyžaduje, je celoživotní dieta, tudíž z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled jen v 1 oblasti základních životních potřeb,

a to stravování. Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 5. 2013 zamítl odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí ÚP, a to zejména na základě posudku PK MPSV. Rozhodnutí nabylo právní moc dne 20. 5. 2013.

Dne 27. 1. 2014 podala matka žalobce u ÚP novou žádost o příspěvek na péči pro žalobce, spolu s oznámením o poskytovateli pomoci. K žádosti doložila zprávu pedagogicko-psychologické poradny ze dne 17. 12. 2013 a lékařskou zprávu MUDr. E. H. z Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, Ústavu dědičných metabolických poruch ze dne 18. 10. 2013. Dne 13. 3. 2014 provedl ÚP v bydlíšti žalobce sociální šetření za účasti jeho matky, která při rozhovoru uvedla, že je nutná každodenní mimořádné péče o žalobce u základních životních potřeb komunikace (dyslexie a dysgrafie), stravování (výběr vhodných potravin), oblékání, obouování a tělesná hygiena a péče o chrup (pomoc pro dyspraxii), péče o zdraví (nezvládnutí práce s tabulkami povolených a nepovolených potravin) a osobní aktivity (nutná dopomoc pro nejistotu při konverzaci a nemožnost účasti na vícedenních akcích bez přítomnosti rodičů z důvodu nutnosti přípravy stravy). Dále matka žalobce uvedla, že žalobce navštěvuje 1. třídu a má stanoven individuální výukový plán.

V rámci řízení u ÚP byl dne 20. 5. 2014 vypracován posudek o zdravotním stavu posudkovým lékařem OSSZ Jeseník, který jako nezvládnuté z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu hodnotil u žalobce pouze základní životní potřeby stravování a osobní aktivity.

Matka žalobce v písemném vyjádření k posudku ze dne 28. 5. 2014 zdůraznila, že příznaky a následky vzácného metabolického onemocnění žalobce jsou sice skryté, avšak specifika tohoto onemocnění vyžadují u žalobce mimořádnou každodenní péči v řadě oblastí, které v podání popsala.

Rozhodnutím ze dne 17. 6. 2014 ÚP žalobci příspěvek na péči nepřiznal s odůvodněním, že žalobce nelze dle § 8 odst. 2 ZSS považovat za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nepotřebuje každodenní pomoc nebo dohled alespoň ve 3 oblastech základních životních potřeb, posuzovaných dle § 9 ZSS.

Proti rozhodnutí ÚP podala matka žalobce dne 1. 7. 2014 odvolání obsahově shodné s písemným vyjádřením ze dne 28. 5. 2014.

V rámci odvolacího řízení byl dne 5. 9. 2014 zpracován posudek PK MPSV, která dospěla k závěru, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav vede u žalobce k neschopnosti zvládat pouze životní potřebu stravování. PK MPSV ocitovala závěry všech podkladových zpráv (shodné s podklady při zpracování posudku OSSZ). K výsledku sociálního šetření PK MPSV uvedla, že není medicínský důvod pro nezvládání orientace, komunikace, oblékání a obouování, tělesné hygieny, fyziologické potřeby, péče o zdraví a osobních aktivit. Dále PK MPSV uvedla, že i když je galaktosémie vzácným onemocněním, neodhalily lékařské nálezy u posuzovaného skryté příznaky a následky. S odkazem na psychologické vyšetření PK MPSV uvedla, že nebyla prokázána žádná dezorientace ani pokles inteligence, a dále, že sice bylo v případě potíží

u písemného nebo čteného projevu doporučeno kontrolní vyšetření ve 2. třídě, avšak rozhodně se nejedná o poruchu duševních kompetencí nebo poruchu komunikace těžkou či úplnou u 8 letého chlapce. Dále uvedla, že kontrola a dohled nad prováděním základních životních potřeb je u 8 letého dítěte samozřejmý a v posuzovaném případě nemá charakter mimořádné péče. Podávání doplňků stravy nespadá pod potřebu péče o zdraví, nýbrž stravování.

Žalovaný poté napadeným rozhodnutím odvolání zamítl. Zdůraznil, že posouzení zdravotního stavu je odborně medicínskou záležitostí, k níž sám nemá potřebnou odbornost, proto při posuzování stupně závislosti žalobce vycházel dle § 28 odst. 2 ZSS z posudku PK MPSV. Dále žalovaný uvedl, proč nelze jednotlivé životní potřeby považovat za žalobcem nezvládnuté. Dále žalovaný uvedl, že závěry PK MPSV jsou v korelaci se závěrem posudkového lékaře OSSZ s výjimkou hodnocení zvládnutí životní potřeby osobních aktivit. S odkazem na vymezení schopnosti zvládat základní životní potřebu osobních aktivit v příloze č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. se žalovaný přiklonil k závěru PK MPSV s odůvodněním, že žalobce chodí do školy a za předpokladu dodržování diety (jídlo s sebou) se může zúčastňovat mimoškolních aktivit přiměřených jeho věku. Dále s odkazem na § 10 ZSS uvedl, že dohled nad prováděním základních potřeb je s ohledem na věk žalobce samozřejmostí a nemá charakter mimořádné péče. Žalovaný také poukázal na nutnost existence příčinné souvislosti mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu dle § 9 odst. 4 a 5 ZSS, což je u žalobce splněno jen u potřeby stravování. Žalovaný uvedl, že posudek PK MPSV vychází z kompletní aktuální lékařské dokumentace, je vnitřně bezrozporný, úplný a přesvědčivý a o jeho objektivitě není důvod pochybovat. Souladné jsou rovněž jednotlivé podklady, tj. jednotlivé lékařské a jiné odborné zprávy. Ke zprávě praktické lékařky, doložené k odvolání, žalovaný uvedl, že zprávy odborných lékařů prokazují skutkový stav, posudek PK MPSV prokazuje stav právní. K odkazu odvolatelky na výsledek sociálního šetření žalovaný uvedl, že toto nekoreluje se skutečnými schopnostmi žalobce zvládat základní životní potřeby, přičemž opětovně zopakoval zjištění neurologa, psychologa i praktického lékaře, z nichž dle názoru žalovaného není seznatelný jakýkoli medicínský důvod pro tvrzené nezvládání základních životních potřeb s výjimkou stravování. Dále uvedl, že věcnou správnost odborného posudku nemůže posuzovat, posuzuje toliko jeho úplnost a přesvědčivost. Námitku přiznávání příspěvku na péči v jiných krajích označil žalovaný za nekonkrétní, přičemž zdůraznil, že základním hlediskem pro posouzení nároku na příspěvek na péči je posouzení stupně závislosti. Závěrem žalovaný uvedl, že nepochybuje, že zdravotní stav žalobce je nepříznivý a že tento potřebuje pomoc druhé osoby, avšak nikoli v rozsahu, který je nezbytný pro splnění podmínek pro přiznání příspěvku na péči.

E. Právní úprava

Podle § 7 odst. 1 ZSS platí, že příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci, a to podle zjištěného stupně závislosti, jak tyto stupně vymezuje § 8 téhož zákona.

Podle § 8 odst. 1 ZSS se osoba do 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby v a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby. V § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách je pak uveden výčet hodnocených základních životních potřeb: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost (která se dle odst. 3 téhož ustanovení nehodnotí u osob do 18 let věku).

Podle § 9 odst. 4 ZSS se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle odst. 5 téhož ustanovení musí pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle § 10 ZSS u osoby do 18 let věku se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 a při hodnocení potřeby mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.

Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby pak stanoví příloha č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. kde je zvládání jednotlivých životních potřeb popsáno pomocí dílčích aktivit. V písm. h) citované přílohy je tak např. potřeba „péče o zdraví“ definována tak, že „za schopnost zvládat tuto základní

životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky“.

Dle § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Dle § 2b vyhlášky č. 505/2006 Sb. pokud osoba do 18 let věku nemá z důvodu nízkého věku a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje ještě vyvinutou schopnost zvládat některou ze základních životních potřeb nebo některou aktivitu, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, není pro účely posuzování stupně závislosti považována za osobu, která je neschopna základní životní potřebu zvládat. To neplatí, pokud osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu při zvládání základní životní potřeby nebo některé aktivity, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

F. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného, tj. ke dni 6. 10. 2014 (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci soud nezjistil.

Žalobce předně namítal, že odůvodnění napadeného rozhodnutí postrádá náležitosti dle § 68 odst. 3 s. ř. , tj. vypořádání se s odvolacími námitkami a výsledky místního sociálního šetření. Ačkoli lze tomuto žalobnímu bodu vytknout nedostatečnou určitost, neboť žalobce neuvádí, které z odvolacích námitek žalovaný opomenul a nevypořádal se s nimi, přezkoumal soud z uvedeného pohledu napadené rozhodnutí a zabýval se tím, zda žalovaný na odvolací námitky v odůvodnění rozhodnutí skutečně nereagoval.

Matka žalobce v odvolání proti rozhodnutí ÚP zdůraznila, že nebyla vzata v úvahu veškerá specifika náročné péče o dítě s klasickou galaktosémií s tím, že přestože se jedná o onemocnění velmi vzácné (v ČR žije přibližně 55 takových osob), je nutné, aby posudkoví lékaři pružně reagovali na specifika s tímto onemocněním spjatá. Na tuto námitku žalovaný na str. 4 napadeného rozhodnutí uvedl, že i když je galaktosémie vzácným onemocněním, neodhalily lékařské nálezy u posuzovaného „příznaky a následky skryté“, na něž poukazovala odvolatelka, přičemž zdůraznil nutnost existence funkčního postižení z předmětné diagnózy vyplývajícího.

Dále matka žalobce v odvolání uvedla, že kromě stravování není žalobce schopen zvládat jednotlivé aktivity také v oblastech životních potřeb orientace, komunikace, oblékání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby a péče o zdraví, přičemž podrobně popsala, které aktivity v uvedených oblastech žalobce a v jakém smyslu samostatně nezvládá. Žalovaný v reakci na tyto námitky podrobně na str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí u jednotlivých životních potřeb popsal, proč tyto nelze považovat za žalobcem nezvládané. Obecně lze uvést, že žalovaný vždy poukázal na absenci závažného funkčního postižení, které by zapříčinilo neschopnost předmětnou životní potřebu v přijatelném standardu zvládat. V podrobnostech soud na odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje.

Dále matka žalobce odkázala na znění § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. a na závěry odborné literatury a dostupných informací na internetu, dle nichž jsou projevem galaktosémie dyspraxie, verbální dyspraxie, nemotornost, slovní patlavost a snížení inteligence. Žalovaný však nezpochybňoval a s ohledem na § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. ani neměl důvod zpochybňovat tvrzení matky žalobce o tom, jaké jsou obecně možné symptomy onemocnění žalobce i v dalších oblastech mimo samotný metabolismus (porucha motoriky, snížení inteligence), nýbrž se soustředil na zjištění, zda v konkrétním případě žalobce některé funkční postižení existuje a zda lze proto s ohledem na zjištěné skutečnosti a věk žalobce hodnotit jednotlivé dílčí aktivity v rámci posuzování základních životních potřeb za nezvládnuté. Ke své argumentaci žalovaný použil závěry posudku PK MPSV a jím hodnocené lékařské zprávy.

Závěrem matka žalobce v odvolání uvedla, že je ve spojení s dalšími rodiči dětí se shodnou diagnózou, jimž je v jiném kraji příspěvek na péči přiznán. K této námitce žalovaný na str. 6 rozhodnutí uvedl, že určitá diagnóza neznamená automaticky nezvládání konkrétní životní potřeby, přičemž k přiznávání příspěvku na péči u diagnózy klasické galaktosémie v jiných krajích se odmítl vyjádřit s ohledem na nekonkrétnost uvedené námitky.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že citovaným obsahem napadeného rozhodnutí byl první žalobní bod žalobkyně vyvrácen, neboť žalovaný se se všemi odvolacími námitkami vypořádal a odůvodnění napadeného rozhodnutí je v uvedeném směru v souladu s požadavky § 68 odst. 3 s. ř.

Obsah napadeného rozhodnutí vyvrací i další výtku žalobce, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s výsledky místního šetření, jehož závěry bagatelizoval a označil je toliko za jeden z podkladů. Na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že závěry sociálního šetření nekorelují se schopností žalobce zvládat základní životní potřeby tak, jak je vyhodnotila PK MPSV, resp. že k popsanému nezvládání základních životních potřeb žalobcem není žádný medicínský důvod, když (jak je již shora citováno) z výsledků psychologického a neurologického vyšetření nevyplývá, že by rozumové schopnosti žalobce či jeho neurologický vývoj byly jakkoli podprůměrné a neodpovídající biologickému věku žalobce. Dále žalovaný zdůraznil, že sociální šetření v posuzované věci vychází zejména ze sdělení zákonného zástupce (matky) žalobce. Žalovaný tedy, byť velmi stručně až kuse, zdůvodnil,

proč sdělení matky žalobce učiněná v rámci sociálního šetření nelze bez dalšího považovat za důkaz toho, že žalobce trpí takovými funkčními postiženími, zejména v oblasti motoriky horních i dolních končetin, a dále v oblasti jeho intelektu, v jejichž důsledku by mohly být jednotlivé dílčí aktivity charakterizující základní životní potřeby dle přílohy 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. označeny za nezvládnuté.

S uvedeným zdůvodněním se krajský soud ztotožňuje. Dle § 25 odst. 1 ZSS se při sociálním šetření zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí. Písemný záznam o provedeném sociálním šetření by tudíž měl spočívat zejména v popisu skutečností zjištěných metodou vlastního pozorování sociální pracovnice, nikoli pouze metodou rozhovoru s posuzovanou osobou, či jejím zákonným zástupcem, je-li posuzovanou osobou dítě. V druhém popsáném případě se pak jedná spíše o soupis tvrzení účastníka, jimž pouhá skutečnost, že byla sepsána v místě jeho bydliště a nikoli v sídle úřadu, či podána písemně, na věrohodnosti ničeho nedodává. V posuzované věci se v písemném záznamu o provedeném sociálním šetření ze dne 13. 3. 2014 omezuje popis jednotlivých „nezvládaných“ dílčích aktivit na nekonkrétní konstatování typu „*nutná každodenní mimořádná pomoc s ohledem na dyspraxii*“, aniž by sociální pracovnice uvedla, z jakých skutkových zjištění na místě samém k uvedeným závěrům dospěla. Jedná se tedy zjevně o zaznamenání tvrzení matky žalobce, kterou však nelze s ohledem na její postavení příjemce příspěvku považovat za objektivní.

Žalovaný tudíž zcela správně konfrontoval údaje sepsané při sociálním šetření se závěry odborných vyšetření, o jejichž objektivitě není důvod pochybovat, a uvedl, že „*dle psychologického vyšetření jsou obecné rozumové schopnosti žalobce v pásmu širšího průměru, úroveň jemné motoriky a grafomotoriky odpovídá 7-8 letům, na dobré úrovni je zrakové vnímání a vizuální představivost, aktivní slovní zásoba a porozumění, jazyková analýza a syntéza, dle neurologa vývoj odpovídá věku a neurologický náleznale bez topických změn, dle ošetřujícího lékaře je nález na plicích a srdci normální, chodí bez pomůcek, léky nebere, není potřebné ošetřování, chodí do školy.*“ K podpoře svého závěru o nenaplnění podmínek vzniku nároku na příspěvek na péči žalovaný zdůraznil, že kontrola a dohled nad prováděním základních životních potřeb jsou u 8 letého dítěte samozřejmostí, a tudíž v posuzovaném případě nemají charakter mimořádné péče.

Krajský soud proto uzavírá, že se žalovaný s rozporem mezi jednotlivými podklady rozhodnutí, tj. výsledky sociálního šetření, resp. tvrzeními matky žalobce na straně jedné, a zprávami lékařů a psychologa na straně druhé, dostatečně a přesvědčivě vypořádal, jak požaduje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Ačkoli je krajskému soudu známo, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011-44) by mělo být vyšetření posuzované osoby posudkovou komisí pravidlem, tentýž soud rovněž uvedl, že toto pravidlo neplatí bezvýjimečně a vždy musí být zohledněny

konkrétní okolnosti projednávaného případu. V posuzované věci před vlastním posouzením žalobce PK MPSV sdělila jeho matce, že osobní vyšetření žalobce členy PK PMSV nepovažuje za nezbytné a matka žalobce se osobního vyšetření žalobce členy PK MPSV nedomáhala. Krajský soud má pak rovněž za to, že opakované podrobování lékařským vyšetřením je pro dítě zátěží, tudíž PK MPSV nepochybila, když schopnost žalobce zvládat základní životní potřeby posoudila dle podkladových lékařských a jiných odborných zpráv.

Za schopnost zvládat základní životní potřebu „osobní aktivity“ považuje vyhláška č. 505/2006 Sb. pod písmenem i) v příloze 1 stav, *kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti*. Matka žalobce v žalobě dovozovala nezvládnutí uvedené životní potřeby žalobcem ze skutečnosti, že se žalobce nemůže z důvodu nutnosti dodržování přísné diety účastnit vícedenních táborů, akcí se školou či mimoškolními zařízeními bez přítomnosti některého z rodičů, který žalobci připraví stravu. Zatímco ÚP ve svém rozhodnutí označil předmětnou životní potřebu za žalobcem nezvládnutou, aniž však svůj závěr jakkoli odůvodnil, žalovaný v napadeném rozhodnutí na námitku matky žalobce reagoval tím, že *„za předpokladu dodržování diety – jídlo s sebou, se může zúčastňovat i mimoškolních a jiných aktivit přiměřeně svému věku.“* Citovaný argument žalovaného hodnotí soud jako logický a matka žalobce neuvedla žádnou skutečnost, kterou by závěr žalovaného vyvracela, tj. neuvedla, proč by příprava stravy předem, popř. také případné proškolení osob připravujících stravu dětem na případných vícedenních akcích, nebyly možné. Krajský soud dále dodává, že s ohledem na věk žalobce (v době posuzování žák 1. třídy) nelze účast na vícedenních akcích považovat za příliš obvyklou.

Dále v této souvislosti krajský soud uvádí, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 6. 2014, č. j. 4 Ads 75/2014-20, publikovaném pod č. 3113/2014 Sb. NSS, který se týkal dítěte trpícího celiakií, formuloval závěr, že při posuzování nároku na příspěvek na péči je neudržitelný výklad, jenž rozšiřuje rozsah jednoho posuzovacího kritéria. Konkrétně soud uvedl: *„pokud je součástí léčby celiakie dietní režim, jenž je výslovně zahrnut pod základní životní potřebu stravování [písm. d) přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.], projeví se neschopnost samostatně dodržovat dietní režim pouze v oblasti základní životní potřeby stravování.“* Byť Nejvyšší správní soud v uvedené věci srovnával životní potřeby „stravování“ a „péče o zdraví“, nikoli „osobní aktivity“, je dle názoru krajského soudu logicky (*argumentum a similibus*) tentýž závěr použitelný i na vztah životních potřeb „stravování“ a „osobních aktivit“. Tvrdí-li tudíž matka žalobce, že jediným důvodem pro nezvládnutí osobních aktivit žalobcem je jeho neschopnost dodržet při nich stanovený dietní režim, nemůže toto tvrzení obstát. Žalobní bod 2 je tudíž rovněž nedůvodný.

Matka žalobce dále v žalobě podrobně vyjmenovala činnosti, při nichž je u něj nutná dopomoc rodičů (žalobní bod 3). I k těmto skutečnostem se však PK MPSV, a následně i žalovaný v napadeném rozhodnutí vyjádřili, jak již bylo

výše citováno, tudíž není pravdou, že by na tyto skutečnosti nebyl brán zřetel. PK MPSV v posudku např. k námitce obtíží žalobce s komunikací uvedla, že potíže u písemného či čteného projevu sice byly u žalobce pedagogicko-psychologickým vyšetřením zjištěny, avšak rozhodně se nejedná o poruchu duševních kompetencí nebo poruchu komunikace těžkou či úplnou u 8 letého chlapce, neboť u něj není dokumentována závažná porucha mentálních schopností ani závažné narušení zrakového či sluchového vnímání, vážná porucha funkce horních končetin či mluvidel, žalobce je schopen dorozumět se a porozumět mluvenou srozumitelnou řečí i psanou zprávou, je schopen porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům a používat běžné komunikační prostředky. Obdobně PK MPSV argumentovala i u dalších základních životních potřeb. Žalovaný proto uzavřel, že zdravotní stav žalobce je sice nepříznivý a že tento potřebuje pomoc druhé osoby, avšak nikoli v rozsahu, který je nezbytný pro splnění podmínek pro přiznání příspěvku na péči. Uvedené zdůvodnění považuje soud za srozumitelné a přesvědčivé a plně odpovídající obsahu lékařských zpráv, z nichž dle závěru soudu skutečně nevyplývá, že by žalobce trpěl mentální nedostatečností či funkčním postižením končetin, které by měly vést k nezvládnutí základních životních potřeb žalobcem v přijatelném standardu a k nutnosti péče, kterou by bylo lze označit za mimořádnou a vyžadující omezení výdělečné činnosti rodičů žalobce, která by měla být příspěvkem na péči nahrazena.

Žalobní bod 4) soud považuje rovněž za lichý. Lze sice souhlasit s žalobcem, že žalovaný ve svém rozhodnutí přesně necitoval obsah lékařských zpráv, avšak žalovaný na str. 5 napadeného rozhodnutí uvedl, ze kterých podkladů vycházel, dále na str. 4 odkázal na obsah posudku PK MPSV, který tuto citaci provedl, a konečně žalovaný uvedl, které podklady vyvrací jednotlivá tvrzení žalobce, byť užil k označení konkrétního podkladu jen označení příslušného oboru, nikoli konkrétní listinu (viz „*dle psychologického vyšetření...*“, „*dle neurologa...*“, „*dle ošetřující lékařky...*“). Takovou specifikaci podkladů považuje soud za dostatečnou.

Pátý žalobní bod nepovažuje soud v části, v níž žalobce vytýká, že napadené rozhodnutí nemá oporu v předložených zprávách, za dostatečně konkrétní, tudíž způsobilý soudního přezkumu, neboť žalobce neuvádí, ze které jím předložené zprávy má vyplývat, že stav žalobce vyžaduje intenzivní celodenní péči.

K poslední námitce, že žalobce není schopen sám dohlížet a kontrolovat správnost zvládání základních životních potřeb, uvádí soud ve shodě s žalovaným, že v případě žáka 1. třídy základní školy nelze nutnost kontroly a dohledu nad výkonem jednotlivých aktivit považovat za mimořádnou péči. Krajský soud má za to, že dohled a kontrola nad zvládáním základních životních potřeb, které žalobce v žalobě zmiňuje (výběr vhodného oblečení a obutí, provedení osobní a zubní hygieny či hlídání si časového harmonogramu) je nutné provádět i u zdravých dětí téhož věku, tudíž se nejedná o péči mimořádnou ve smyslu § 8 odst. 1 a § 10 ZSS, nýbrž v případě žalobce maximálně o péči zvýšenou.

G. Závěr

Ze shora uvedeného vyplývá, že krajský soud shledal napadené rozhodnutí žalovaného dostatečně odůvodněným, srozumitelným a logickým s tím, že žalovaný přiléhavým způsobem vypořádal odvolací námitky žalobce, tudíž odůvodnění napadeného rozhodnutí je v souladu s požadavky § 68 odst. 3 s. ř. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Pro úplnost soud uvádí, že v případě zhoršení funkčních obtíží žalobce oproti stavu zjištěnému ke dni vydání napadeného rozhodnutí, či v případě, kdy s ohledem na postupující věk žalobce již bude možné označit rozsah a kvalitu nutné péče o žalobce za mimořádnou, má tento možnost podat novou žádost o přiznání příspěvku na péči.

H. Náklady řízení

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl neúspěšný a procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem.

V Olomouci dne 29. ledna 2016

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

Mgr. Barbora Berková v. r.
samosoudkyně